

Sygn. akt II KZ 45/21

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **Z.L.S.**

skazanego za czyn z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 30 września 2021 r.

zażalenia skazanego

na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego

Sądu Okręgowego w S.

z dnia 20 sierpnia 2021 r., sygn. akt II Ka (...)

o odmowie przyjęcia wniosku o sporządzenie na piśmie uzasadnienia wyroku

Sądu Okręgowego w S.

z dnia 28 lipca 2021 r., sygn. akt II Ka (...),

p o s t a n o w i ł:

uchylić zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Do Sądu Rejonowego w W. VI Zamiejskowy Wydział Karny w P. wpłynęło pismo skazanego Z.L.S. określone jako „kasacja”, przy czym jako adresata pisma jego autor wskazał Sąd Najwyższy. Po przekazaniu pisma do Sądu Okręgowego w S. Zastępca Przewodniczącego II Wydziału Karnego tego Sądu uznał, że pismo należy potraktować jako wniosek o sporządzenie na piśmie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 28 lipca 2021 r., sygn. akt II Ka (...) i zarządzeniem z dnia 20 sierpnia 2021 r. na podstawie art. 422 § 3 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. odmówił przyjęcia wniosku. W uzasadnieniu wskazał, że wniosek został złożony w administracji zakładu karnego 6 sierpnia 2021 r., tj. drugiego dnia po upływie

terminu określonego w art. 422 § 1 k.p.k. oraz że „bez znaczenia jest to, że skazany osobiście nie uczestniczył w rozprawie, albowiem był o niej zawiadomiony osobiście, a nadto był reprezentowany przez obrońcę, który stawiał się na rozprawie odwoławczej i był obecny podczas publikacji orzeczenia”.

Po otrzymaniu odpisu zarządzenia skazany w terminie ustawowym złożył adresowane do Sądu Najwyższego pismo określone jako „zażalenie”, które jednak nie nawiązuje do wspomnianego zarządzenia. W protokole posiedzenia Sądu Okręgowego w S. z dnia 14 września 2021 r. zapisano, że „organ *meriti* nie podziela, pomijających istotę, wywodów skarżącego” oraz że zarządzono, by zażalenie skazanego przedstawić wraz z aktami sprawy Prezesowi Sądu w celu przesłania Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Nie jest jasne, czy skazany sporządził zażalenie z tego powodu, że nie zgadza się z zarządzeniem o odmowie przyjęcia wniosku o sporządzenie na piśmie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w S., czy dlatego, że kwestionuje wydany wobec niego wyrok. Za tą drugą ewentualnością przemawiałaby treść zażalenia, które – co wyżej zaznaczono – nie nawiązuje do wspomnianego zarządzenia, natomiast w mało zrozumiały sposób stara się wykazać, że wyrok skazujący autora zażalenia jest niesprawiedliwy i zapadł w wyniku „nadużywania władzy” oraz że w trakcie procesu nie przesłuchano szeregu świadku. Nie ulega jednak wątpliwości, że intencją Z.S. jest, by przedmiotowy wyrok został poddany kontroli Sądu Najwyższego, co może nastąpić poprzez wniesienie kasacji. Sporządzenie tej skargi musi być jednak poprzedzone złożeniem wniosku o doręczenie wyroku Sądu odwoławczego z uzasadnieniem (art. 524 § 1 k.p.k.). W takim razie słusznie pismo Z.S. nazwane „kasacją” potraktowano jako taki wniosek, konsekwentnie pismo nazwane „zażaleniem” wypada potraktować jako zażalenie na zarządzenie odmawiające przyjęcia wniosku.

Tak interpretowane zażalenie jest zasadne, jakkolwiek skazany, sporządzający na użytek postępowania nieporadne pod względem treściowym, gramatycznym i ortograficznym liczne pisma, najwyraźniej nie był w stanie postawić skonkretyzowanego zarzutu pod adresem zarządzenia. Jest jednak widoczne, że zostało ono oparte na błędnym założeniu, iż termin do złożenia przez skazanego

wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w S. powinien być liczony od daty ogłoszenia wyroku, tj. od 28 lipca 2021 r. (podobne stwierdzenie zawarto w protokole rozprawy – k. 1400 odw. akt sprawy) oraz że bez znaczenia jest fakt, iż skazany nie uczestniczył w rozprawie.

Realia procesowe sprawy są takie, że pozbawiony wolności skazany nie był obecny na rozprawie apelacyjnej, bowiem Sąd Okręgowy w S. postanowieniem z dnia 8 czerwca 2021 r. nie uwzględnił jego wniosku o doprowadzenie go na rozprawę, uznając, iż „obecność obrońcy oskarżonego będzie w pełni wystarczająca” (k. 1291). Na rozprawie był natomiast obecny z substytucji obrońcy z urzędu, adwokat P.G. (protokół rozprawy - k.1399). W takim wypadku po ogłoszeniu wyroku Z.S. powinien być traktowany tak, jakby nie miał obrońcy; wynika to z faktu, że obrońca z urzędu, zgodnie z treścią art. 84 § 2 k.p.k., po ogłoszeniu wyroku sądu odwoławczego jest jedynie uprawniony, ale już nie zobowiązany do pełnienia obowiązków obrończych (zob. liczne orzeczenia na ten temat Sądu Najwyższego, ostatnio np. postanowienia: z dnia 2 grudnia 2020 r., II KZ 32/20; z dnia 11 marca 2021 r., V KZ 10/21). Zaistniały zatem określone w art. 422 § 2a k.p.k. przesłanki doręczenia z urzędu wyroku skazanemu oraz liczenia terminu do złożenia przez niego wniosku o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku od daty doręczenia: Z. S. był pozbawiony wolności, po wydaniu wyroku przez Sąd II instancji nie miał obrońcy oraz pomimo złożenia wniosku o doprowadzenie go na termin rozprawy, na którym ogłoszono wyrok – nie był obecny podczas ogłoszenia wyroku. Niewątpliwie mając to na uwadze, Sąd Okręgowy w S. przy piśmie z dnia 30 lipca 2021 r. wysłał Z.S. odpis wydanego w jego sprawie wyroku z dnia 28 lipca 2021 r. (k. 1403). W aktach sprawy, fragmentami prowadzonych mało systematycznie, brak jest zwrotnego potwierdzenia odbioru przez skazanego tej przesyłki, jednak nie ma to znaczenia, skoro nawet przy mało realnym założeniu, że adresat odebrał ją w dniu nadania, 7-dniowy termin do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku (art. 457 § 2 k.p.k. w zw. z art. 422 k.p.k., także art. 524 § 1 k.p.k.) upływałby mu 6 sierpnia 2021 r., tj. w dacie, w której w administracji zakładu karnego złożył pismo uznane za wspomniany wniosek (k. 1507).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone zarządzenie. Skutkiem wydanego orzeczenia powinno być podjęcie w Sądzie Okręgowym w S. czynności właściwych dla terminowego złożenia przez stronę wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku. W tym względzie można odnotować, że wniosek Z.S. z 6 sierpnia 2021 r. wymaga usunięcia braku, polegającego na niesprecyzowaniu wniosku w sposób wymagany przez art. 422 § 2 k.p.k

as